

Na temelju članka 24. stavaka 1. i 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 150/2011) Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2014. godine donijela

O D L U K U
o osnivanju Povjerenstva za izradu
Nacrta prijedloga nacionalne strategije kibernetičke sigurnosti

I.

Ovom Odlukom osniva se Povjerenstvo za izradu Nacrta prijedloga nacionalne strategije kibernetičke sigurnosti (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

II.

Za nositelja izrade Nacrta prijedloga nacionalne strategije kibernetičke sigurnosti (u daljnjem tekstu: Nacrt) određuje se Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost.

III.

Povjerenstvo čine:

- predstavnik/ica Ureda Vijeća za nacionalnu sigurnost, predsjednik/ica,
- predstavnik/ica Ureda predsjednika Republike Hrvatske, član/ica,
- predstavnik/ica Ureda predsjednika Vlade Republike Hrvatske, član/ica,
- predstavnik/ica Ministarstva obrane, član/ica,
- predstavnik/ica Ministarstva obrane – Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske, član/ica,
- predstavnik/ica Ministarstva obrane – Vojne sigurnosno-obavještajne agencije, član/ica,
- predstavnik/ica Ministarstva unutarnjih poslova, član/ica,
- predstavnik/ica Ministarstva vanjskih i europskih poslova, član/ica,
- predstavnik/ica Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, član/ica,
- predstavnik/ica Ministarstva uprave, član/ica,
- predstavnik/ica Ministarstva pravosuđa, član/ica,
- predstavnik/ica Sigurnosno-obavještajne agencije, član/ica,
- predstavnik/ica Zavoda za sigurnost informacijskih sustava, član/ica,
- predstavnik/ica Operativno-tehničkog centra za nadzor telekomunikacija, član/ica,
- predstavnik/ica Državne uprave za zaštitu i spašavanje, član/ica,
- predstavnik/ica Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, član/ica,
- predstavnik/ica Hrvatske akademske i istraživačke mreže - CARNet, član/ica,
- predstavnik/ica Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije - HAKOM, član/ica,
- predstavnik/ica Hrvatske narodne banke, član/ica.

Članovi Povjerenstva iz stavka 1. ove točke za središnja tijela državne uprave su predstavnici/ice u rangu zamjenika/ice ministra/ice ili pomoćnika/ice ministra/ice odnosno zamjenika/ice ili pomoćnika/ice čelnika za ostala tijela iz stavka 1. ove točke.

IV.

Povjerenstvo može, prema potrebi, formirati jednu ili više radnih skupina sastavljenih od predstavnika tijela iz točke III. ove Odluke kojima će odrediti zadaće i smjernice te rokove za obavljanje pojedinih aktivnosti vezanih uz izradu Nacrta.

U rad Povjerenstva odnosno radnih skupina iz stavka 1. ove točke mogu biti uključeni i predstavnici drugih tijela i institucija, ukoliko za tim postoji potreba.

Nacrt će sadržavati i akcijski plan glavnih mjera za provedbu strategije, s prijedlogom rokova i nositelja aktivnosti.

V.

Zadužuje se Povjerenstvo da najkasnije u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ove Odluke izradi Nacrt i uputi ga Koordinaciji za unutarnju politiku i upravljanje državnom imovinom na odobrenje.

Po odobrenju Nacrta sukladno stavku 1. ove točke Odluke, provest će se savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu.

Nakon što se provede savjetovanje iz stavka 2. ove točke Odluke, Povjerenstvo će u daljnjem roku od najduže dva mjeseca dostaviti Nacrt Vladi Republike Hrvatske na daljnji postupak.

VI.

Zadužuju se čelnici tijela iz točke III. ove Odluke da u roku od osam dana od dana stupanja na snagu ove Odluke dostave Uredu Vijeća za nacionalnu sigurnost imena svojih predstavnika/ica u Povjerenstvu.

VII.

Administrativno-tehničke poslove za rad Povjerenstva obavljat će Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost.

VIII.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA:
URBROJ:
Zagreb,

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

Obrazloženje

Temeljem ukazanih potreba uočenih u okviru praćenja sigurnosnih trendova u području informacijske sigurnosti u NATO i EU članicama, te niza inicijativa, kako međunarodnih, tako i nacionalnih, Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost (UVNS), kao središnje državno tijelo RH za planiranje i nadzor informacijske sigurnosti (National Security Authority – NSA) koordinirao je veći broj aktivnosti, izravno ili neizravno usmjerenih kao potpora i priprema RH u okviru procesa nacionalnog uređenja problematike kibernetičke sigurnosti.

Većina spomenutih aktivnosti i dalje se odvija u okviru nadležnih tijela, odnosno na odgovarajućoj međuresornoj razini. Tako je tijekom posljednjih nekoliko godina prikupljen niz informacija o ugrozama i sigurnosnim trendovima u području kibernetičke sigurnosti.

U tom smislu, ocjenjuje se da se u ovom trenutku mogu jasno iskazati potrebe i mogućnosti RH u području kibernetičke sigurnosti, kao i zahtjevi koji se ispred RH stavljaju u okviru NATO, odnosno EU sigurnosne politike, zbog čega se predlaže donošenje predmetne Odluke, a kako bi se započelo s postupkom izrade Nacrta prijedloga nacionalne strategije kibernetičke sigurnosti (dalje u tekstu: Nacrt strategije).

Sadržajno, smatra se potrebnim u Nacrtu strategije obuhvatiti različite aspekte kibernetičke sigurnosti, kao što su kibernetički kriminal, kibernetički terorizam, kibernetički aspekti obrambene politike (tj. kibernetička obrana), kritična nacionalna informacijska infrastruktura te suradnju državnog, akademskog i privatnog sektora u kreiranju sigurnijeg kibernetičkog prostora RH za sve korisnike, od državnog sektora, preko privatnog sektora, do građanstva, prateći pri tome odgovarajuće međunarodne zahtjeve koji se postavljaju ispred RH, kao NATO i EU članice.

U tu svrhu predlaže se u izradu predmetnog Nacrta uključiti širi spektar državnih i javnih tijela, koja bi bila podijeljena u odgovarajuće tematske podgrupe koje će koordinirati UVNS, kao nositelj izrade Nacrta Strategije.

Nadalje, Nacrt Strategija bi, kako zbog nacionalnih, tako i zbog međunarodnih obaveza RH prema NATO-u i EU, sadržavao i prijedlog akcijskog plana provedbe, s glavnim mjerama za provedbu Strategije, rokovima i nositeljima utvrđenih aktivnosti, a izrada kojeg bi, također, bila zadaća Povjerenstva osnivanje kojeg se predlaže predmetnom Odlukom.

Slijedom usvojene Nacionalne strategije kibernetičke sigurnosti, RH bi se mogla tijekom 2014. godine pripremiti za obveze koje po ovom pitanju proizlaze za RH kao punopravnu članicu EU-a. S tim u svezi, skreće se pozornost na aktualni proces donošenja EU strategije kibernetičke sigurnosti koji ulazi u završnu fazu usuglašavanja između ključnih institucija EU-a, kao i područje EU kritične infrastrukture. Također, veći broj država članica EU i NATO-a je zadnjih godina donio ili je u postupku donošenja propisa iz ovog područja (strategije, zakona ili drugih akata).

Napominje se da je u RH, tijekom 2012. i 2013. godine, proveden niz važnih procesa u području kibernetičke sigurnosti.

Tako je pokrenut postupak sklapanja Sporazuma o razumijevanju s NATO-om vezano za pitanja kibernetičke obrane, a provedba kojeg Sporazuma je u nadležnosti MORH-a, s obzirom da je u pitanju područje koje je sastavni dio vojne doktrine i strategije obrane.

Također, provedeno je potrebno usklađivanje Pravilnika o načinu i rokovima provedbe mjera zaštite sigurnosti i cjelovitosti mreža i usluga („Narodne novine“, broj: 109/12 i

126/13), podzakonskog akta Zakona o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“, broj: 73/08, 90/11, 133/12 i 80/13), pri čemu su međusobno usuglašene nadležnosti HAKOM-a kao nezavisnog regulatornog tijela i Nacionalnog CERT-a (CARNet) kao tijela nadležnog za sigurnost javnog Internet prostora, čime su ostvarene pretpostavke za statističko izvješćivanje o sigurnosnim incidentima u javnim mrežama elektroničkih operatora i davatelja usluga u RH, a za potrebe nadležnih EU tijela (ENISA, Direktive 2002/21/EC, 2009/140/EC).

Pored toga, s radom je započela međuresorna radna skupina za pitanja kibernetičke sigurnosti u području sigurnosno-obavještajnog sektora, s ciljem sustavne edukacije i koordiniranih nacionalnih izvještavanja u okviru različitih međunarodnih odbora na kojima sudjeluju predstavnici tijela sigurnosno-obavještajnog sustava RH. U sklopu toga, provedene su i koordinativne aktivnosti s ciljem izrade edukacijskog programa vezanog uz sigurnost na Internetu, koji se od 2012. godine koristi za niz edukacija nadležnog osoblja u sigurnosnim i drugim državnim tijelima RH.

Pored toga, tijekom 2012. godine pušten je u Nacionalnom CERT-u u rad i Sustav ranog uzbunjivanja (SRU@HR), koji osigurava sustavno praćenje, izvještavanje i postupanje nadležnih tijela u problematici Internet incidenata u području nadležnosti RH.

Također, sklopljen je ugovor o suradnji između MUP-a i Nacionalnog CERT-a, kojim se osigurava provedba edukacije i suradnja u složenijim problemima računalne forenzike.

U ključnim državnim tijelima, kao što su MORH, MVEP i MUP, kontinuirano se potiče edukacija djelatnika i ustrojavanje odgovarajućih unutarnjih ustrojstvenih jedinica, s ciljem uspješnije provedbe aktivnosti iz nadležnosti tih tijela povezanih s kibernetičkom sigurnošću (npr. uspostavljanje interne CERT funkcionalnosti, osposobljavanje za kriminalističke obrade u području kibernetičkog kriminala, zaštita informacijskog sustava u DM/KP RH i sl.).

Zaključno, problematika kibernetičke sigurnosti na strateškoj razini primarno je organizacijski, a ne tehnički problem. Iako se niz obveza i odgovornosti po pojedinim segmentima kibernetičke sigurnosti može prepoznati u nadležnostima odgovarajućih tijela državne uprave u važećem nacionalnom zakonodavstvu, drži se nužnim Nacionalnom strategijom kibernetičke sigurnosti utvrditi stvarno stanje svakog od aspekata kibernetičke sigurnosti, kao i okvire, potrebe i obveze međusobne koordinacije čitavog niza institucija kao i različitih sektora društva u cjelini.

U tom smislu, predlaže se donošenjem Nacionalne strategije kibernetičke sigurnosti sustavno formalizirati koordinaciju aktivnosti u ovom području, a na temelju dosadašnjih iskustava i pojedinih aktivnosti koje su već uspostavljene u praksi u ovom području.

Konačni cilj donošenja Nacionalne strategije kibernetičke sigurnosti sukladan je strategiji kibernetičke sigurnosti EU-a, a to je osigurati provedbu zakona u novoj, kibernetičkoj (virtualnoj) dimenziji društva, sukladno zakonskoj praksi koja se tradicionalno provodi i u fizičkom (stvarnom) svijetu.